

วัฒนธรรมองค์การกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9
ORGANIZATIONAL CULTURE AND TEACHER'S PERFORMANCE ON
THE PROFESSIONAL STANDARD OF SCHOOL UNDER THE SECONDARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 9

ภัคพร เจริญลักษณ์¹
PAKPORN CHAROENLAK
สายสุดา เตียเจริญ²
SAISUDA TIACHAROEN

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) วัฒนธรรมองค์การของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 2) การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์การกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 กลุ่มตัวอย่าง คือ โรงเรียนจำนวน 56 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนจำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียนหรือผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนรองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน และครู จำนวน 2 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 224 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม เกี่ยวกับวัฒนธรรมองค์การของผู้บริหารแนวความคิดของของแพทเทอร์สัน, เพอร์รี่ และพาร์คเกอร์ (Patterson, Purkey and Parker) และการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู ผู้วิจัยใช้แนวคิดของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

- 1) วัฒนธรรมองค์การของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 9 ด้าน และระดับมาก 1 ด้าน
- 2) การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน
- 3) วัฒนธรรมองค์การกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในลักษณะคล้ายตามกัน

คำสำคัญ : วัฒนธรรมองค์การ, การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู

¹ นักศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

² อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Abstract

This research purposes were to determine 1) the organizational culture of school under the secondary educational service area office 9 2) the teacher's performance on the professional standard of school under the Secondary Educational Service Area Office 9 3) the relationship between the organizational culture and the teacher's performance on the professional standard of school under the secondary educational service area office 9. The samples were 56 schools under the secondary educational service area office 9. The respondents in each school were a director, a deputy director or acting as deputy director and 2 teachers with the total of 224. The research instrument was a questionnaire concerning the organizational culture based on the concept of Patterson, Purkey and Parker and the teacher's performance on the professional standard based on the Teacher's Council of Thailand Regulation. The statistical were used to analyze data included frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation and Pearson's product-moment correlation coefficient.

The results of this research were as follows 1) The organizational culture of school under the secondary educational service area office 9 as a whole was the highest level. 2) the teacher's performance on the professional standard of school under the secondary educational service area office 9 in overall was at a highest level and 3) The organizational culture of school and teacher's performance on the professional standard of school under the secondary educational service area office 9 were related with a statistically significant at .01 level.

KEYWORD: ORGANIZATION CULTURE / TEACHER'S PERFORMANCE ON THE PROFESSIONAL

บทนำ

การศึกษาถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคุณภาพของคน เพราะเป็นปัจจัยหลักในการสร้างและพัฒนาความรู้ ความคิด และคุณธรรมของบุคคล การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพจะช่วยให้ประชาชนมีคุณธรรม สามารถดำรงอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการแสวงหาความรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ดังนั้นวัฒนธรรมองค์กรจึงมีผลต่อประสิทธิภาพ และประสิทธิผลขององค์กรและบุคลากร ทั้งระยะสั้น และระยะยาว วัฒนธรรมองค์กรเป็นกลุ่มของค่านิยมหลักและความเชื่อที่บุคลากรในองค์กรยึดถือร่วมกันเข้าใจตรงกัน เพื่อบรรลุยุทธศาสตร์ขององค์กร โดยมีการพัฒนาการดำเนินงาน มีการแบ่งปันความคิด ความรู้ และทักษะในการทำงาน มีการลงทุนและเอื้ออำนวยให้บุคลากรทุกระดับเกิดการเรียนรู้

เกิดค่านิยมสนใจใฝ่เรียนรู้ จนเป็นวัฒนธรรมขององค์กร อีกทั้งโรงเรียนยังเป็นหน่วยงานที่สำคัญที่สุดหน่วยงานหนึ่ง ซึ่งมีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาของครูเป็นเครื่องมือสำคัญของผู้ประกอบวิชาชีพ ที่จะต้องประพฤติปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลดีต่อผู้รับบริการ อันถือเป็นเป้าหมายหลักของการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพครูจะต้องศึกษาเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง เพื่อให้สามารถนำไปใช้ในการประกอบวิชาชีพให้สอดคล้องกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง และได้รับการยอมรับยกย่องจากสังคมโรงเรียนซึ่งถือเป็นองค์กรหนึ่งจึงควรเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมองค์กรและปรับตัวให้เข้ากับ ความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ในศตวรรษนี้ให้รวดเร็วยิ่งขึ้น เพื่อที่จะสามารถพัฒนาองค์กรและบุคลากรให้สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพครูต่อไป

วัฒนธรรมองค์การมีอิทธิพลต่อการบริหาร ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล วิธีการตัดสินใจความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงาน คุณภาพในการปฏิบัติงานการตีความสภาพแวดล้อมขององค์กรการดำเนินการต่อข่าวสารวิธีปฏิบัติงาน สร้างความมั่นคงและเอกลักษณ์ร่วมสร้างพฤติกรรม ที่สอดคล้องกันในหมู่สมาชิก ส่งผลต่อความประทับใจของสมาชิกในรูปของการปฏิบัติงาน การสร้างสรรค์ ความผูกพันต่อองค์กร คุณภาพในการปฏิบัติงาน ผลผลิตและการปรับตัวต่อองค์กรเกิดความได้เปรียบในการแข่งขัน รวมทั้งอาชีพของบุคคล อาจมีผลกระทบจากระดับความสอดคล้องของบุคลิกภาพกับวัฒนธรรมที่ไม่ดีก็จะส่งผลเสียต่อการปรับปรุงองค์กรด้วย โรงเรียนเป็นองค์การสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งมีครูเป็นบุคลากรที่สำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินการต่าง ๆ ในองค์กร โดยเป้าหมายทางการศึกษาดังกล่าวจะสำเร็จได้หรือไม่ขึ้นอยู่กับครูเพราะครูคือผู้กำหนดอนาคตของชาติจึงจำเป็นต้องส่งเสริมครูให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะต้องเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถดี มีจิตสำนึกของความเป็นครู เพราะจิตสำนึกจะทำให้ครูตระหนักถึงภาระหน้าที่และภาระกิจที่ครูต้องปฏิบัติทำงานด้วยความรับผิดชอบต่อหน้าที่อย่างเต็มกำลัง เต็มสติปัญญาความสามารถและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ดังนั้นในโรงเรียนจึงต้องมีการกำหนดมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา เพื่อเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะและคุณภาพ ที่พึงประสงค์ในการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องประพฤติปฏิบัติตาม เพื่อให้เกิดคุณภาพในการประกอบวิชาชีพ สามารถสร้างความเชื่อมั่น ศรัทธาให้แก่ผู้รับบริการจากวิชาชีพได้ว่าเป็นบริการที่มีคุณภาพ ตอบสังคมได้ว่าการที่กฎหมายให้ความสำคัญกับวิชาชีพทางการศึกษา และกำหนดให้เป็นวิชาชีพ ควบคุม นั้น เนื่องจากเป็นวิชาชีพที่มีลักษณะเฉพาะต้องใช้ความรู้ ทักษะ และความเชี่ยวชาญในการประกอบวิชาชีพ แต่สิ่งที่เป็นปัญหาของการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่ไม่มีคุณภาพ คือ ครูไม่มีแผนการสอนและไม่มีการเตรียมการสอนขาดความเอาใจใส่ใน

ระหว่างสอน เช่น เมื่อให้งานเด็กแล้ว ครูเอาเวลาทำอย่างอื่นที่ไม่เกี่ยวกับการสอนครูไม่มีการทบทวนเพื่อให้นักเรียนทุกคนเข้าใจในสิ่งที่เรียนรู้จบไป หรือพบว่าครูรุ่นเก่าบางคนไม่พัฒนาตนเอง ไม่ศึกษาและทำความเข้าใจกับหลักสูตรขาดการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการสอนซึ่งอาจเนื่องมาจากตัวครูเองและจากโรงเรียนส่วนใหญ่ยังขาดแคลนอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอนในวิชาต่าง ๆ ไม่สามารถจัดหาสื่อได้อย่างหลากหลาย เช่น สื่อด้านวิทยาศาสตร์ สื่อที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ ขณะที่ครูรุ่นใหม่บางคนขาดประสบการณ์จัดการเรียนการสอนโดยยึดบทเรียนสำเร็จรูปและใช้การคัดลอก ซึ่งมีเนื้อหาไม่ครบตามตัวชี้วัดในหลักสูตรบางครั้งยังอ่านคู่มือการสอนไม่เข้าใจและไม่สามารถนำไปปฏิบัติได้ ดังนั้นวัฒนธรรมองค์การจึงมีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาความรู้สึกรักของครูมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมที่ดีของครู

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทราบวัฒนธรรมองค์การของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9
2. เพื่อทราบการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9
3. เพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์การกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9

สมมติฐานของการวิจัย

เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานวิจัย ผู้วิจัยจึงกำหนดสมมติฐานไว้ดังนี้ คือ

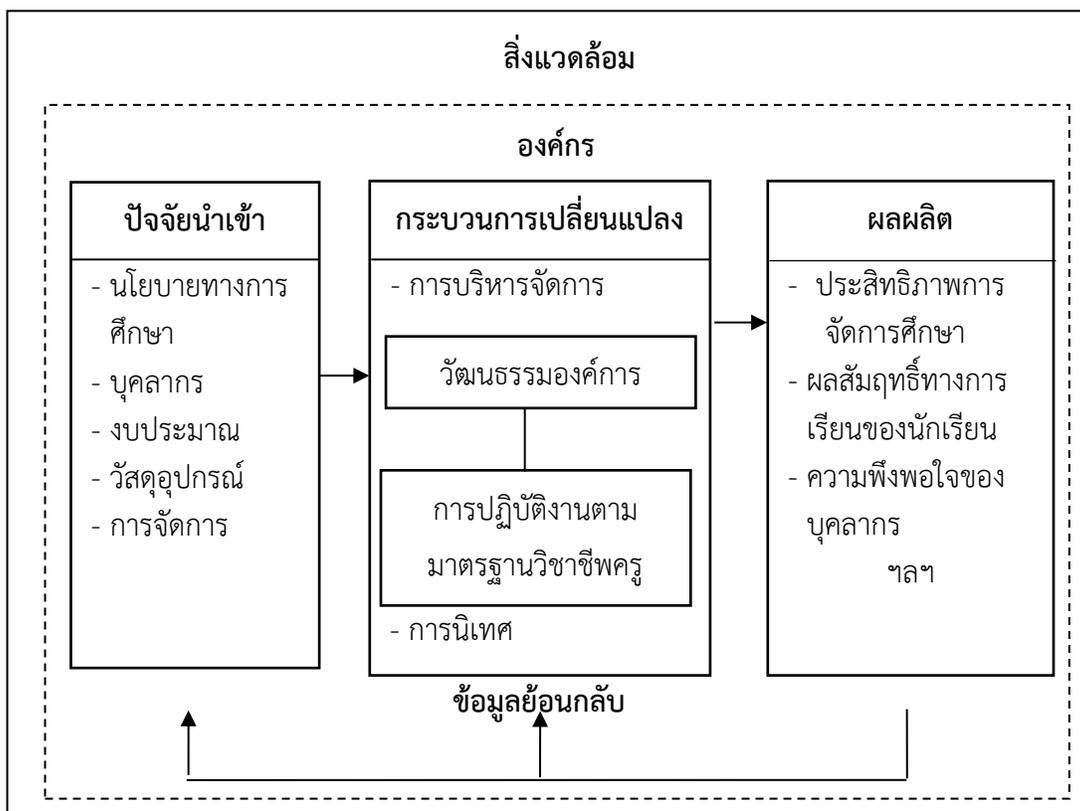
1. วัฒนธรรมองค์การของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 อยู่ในระดับปานกลาง
2. การปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 อยู่ในระดับปานกลาง

3. วัฒนธรรมองค์การกับการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพครู ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 มีความสัมพันธ์กัน

ขอบข่ายเชิงมนทัศน์สรุปของการวิจัย

ผู้วิจัยใช้แนวคิดด้านวัฒนธรรมองค์การของโรงเรียน ของแพทเทอร์สัน, เพอร์กี และพาร์คเกอร์ (Patterson, Purkey and Parker) ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบ 10 ประการ คือ 1) เป้าหมายของโรงเรียน (purpose) 2) การเสริมสร้างพลังอำนาจ (Empowerment) 3) กระบวนการในการตัดสินใจ (Decision making) 4) ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน (Belonging) 5) ความไว้วางใจและความเชื่อมั่น (Trust and confidence) 6) ความเป็นเลิศ (Excellent) 7) การยอมรับและการให้รางวัล (Recognition and reward) 8) ความเอื้ออาทร (Caring) 9) ความซื่อสัตย์สุจริต (Integrity) 10) ความหลากหลาย (Diversity) ส่วนแนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐานวิชาชีพครู สำนักงานเลขาธิการ

ครูสภาได้กำหนดเกณฑ์การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูไว้ 12 มาตรฐาน ดังนี้มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง มาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ มาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ มาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา มาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์จากแนวคิดดังกล่าวผู้วิจัยนำมาเป็นขอบข่ายทางทฤษฎีเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ดังแสดงในแผนภูมิที่ 1

แผนภูมิที่ 1 : ขอบข่ายเชิงมนทัศน์สรุปของการวิจัย

- ที่มา :** Fred C. Lunenburg, and Allan C. Ornstein, Educational Administration: Concepts and Practices, 6th ed. (CA : Wadsworth Cengage Learning, 2012), 20-22.
- : Jerry L. Patterson, Stewart Purkey and Jackson V. Parker, “Guiding Beliefs of Our School District.” In Productive School Systems for a Nonrational World (New York :Magraw-Hill Book Company 1986), 50-51.
- : สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ (กรุงเทพมหานคร : พี.เอ. ลีฟวิง, 2558). 9 – 10.

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมโครงการวิจัย ศึกษาข้อมูล วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ จากเอกสาร ตำราทางวิชาการ ตลอดจนงานวิจัยของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศ ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วเสนอขออนุมัติโครงการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการวิจัยตามโครงการวิจัย เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยจัดสร้างเครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ ทดลองใช้เพื่อตรวจสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือและปรับปรุงข้อบกพร่องของเครื่องมือ นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแล้วไปเก็บข้อมูลจากตัวอย่างที่กำหนดและนำข้อมูลที่ได้อิงวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ และแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 3 รายงานผลการวิจัยเมื่อได้จัดทำร่างรายงานผลการวิจัยเสร็จเรียบร้อยแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบแก้ไขให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์แล้วจัดทำเป็นรายงานฉบับสมบูรณ์ เสนอบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อขออนุมัติจบการศึกษา

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้อำนวยการ 1 คน รองผู้อำนวยการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายในตำแหน่งรองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน และครู จำนวน 2 คน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 จำนวน 61 โรงเรียนตามจังหวัด คือ จังหวัดสุพรรณบุรี 32 โรงเรียน และจังหวัดนครปฐม 29 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยกำหนดขนาดตัวอย่าง จากการเปิดตารางประมาณการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้อำนวยการ 1 คน รองผู้อำนวยการหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายในตำแหน่งรองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน และครู จำนวน 2 คนจำนวน 56 โรงเรียน ดำเนินการสุ่มแบบแบ่งประเภท (Stratified random Sampling) จำแนกตามจังหวัด

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ตัวแปรพื้นฐาน ตัวแปรต้นและตัวแปรตาม ดังนี้

1. **ตัวแปรพื้นฐาน** เป็นสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาชั้นสูงสุด ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์การทำงาน

2. **ตัวแปรต้น** (X_{tot}) เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมองค์การของสถานศึกษา (X_{tot}) ตามแนวคิดของแพทเทอร์สัน, เพอร์รี่ และพาร์คเกอร์ (Patterson, Purkey and Parker)

3. **ตัวแปรตาม** (Y_{tot}) เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานมาตรฐานวิชาชีพครู ของครูสภา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามสำหรับรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 แบบสอบถามมี 1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ เรื่อง เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์การทำงาน มีลักษณะเป็นแบบตัวเลือกที่กำหนดคำตอบไว้ให้ (forced choice)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับวัฒนธรรมองค์การของสถานศึกษา ตามแนวคิดของ แพทเทอร์สัน, เพอร์รี่ และพาร์คเกอร์ (Patterson, Purkey and Parker)

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับมาตรฐานในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู ตามแนวคิดของครูสภา

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาวรรณกรรมและแบบสอบถามที่เกี่ยวข้อง นำมาสร้างและพัฒนาเป็นเครื่องมือในตอนต้นที่ 2 และตอนที่ 3 ภายใต้อำนาจพิจารณาของอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

ขั้นตอนที่ 2 ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (content validity) ของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คนตรวจสอบปรับปรุงแก้ไขสำนวนภาษาที่ใช้ตลอดจนเนื้อหาให้

สอดคล้องกับลักษณะการปฏิบัติงาน โดยใช้เทคนิค IOC (Index of Item Objective Congruence) ได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.6 – 1.0

ขั้นตอนที่ 3 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) โรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 จำนวน 8 โรงเรียนละ 4 ฉบับ รวมทั้งสิ้น 32 ฉบับ

ขั้นตอนที่ 4 คำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถามที่ได้รับคืน ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) ปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.901

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลจากสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ด้วยตนเอง หรือมอบหมายให้ตัวแทนช่วยเก็บรวบรวมข้อมูลกลับด้วย

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. การวิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูล ใช้ค่าความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage)

2. การวิเคราะห์วัฒนธรรมองค์การและการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู ของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ใช้ค่ามัธยฐานเลขคณิต (arithmetic mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) โดยการจัดอันดับคุณภาพ 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert's rating scale) โดยผู้วิจัยกำหนดค่าคะแนนของช่วงน้ำหนักเป็น 5 ระดับ โดยมีความหมาย ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง วัฒนธรรมองค์การหรือการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเท่ากับ 5 คะแนน

ระดับ 4 หมายถึง วัฒนธรรมองค์การหรือการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูอยู่ในระดับมาก มีค่าเท่ากับ 4 คะแนน

ระดับ 3 หมายถึง วัฒนธรรมองค์การหรือการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเท่ากับ 3 คะแนน

ระดับ 2 หมายถึง วัฒนธรรมองค์การหรือการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูอยู่ในระดับน้อย มีค่าเท่ากับ 2 คะแนน

ระดับ 1 หมายถึง วัฒนธรรมองค์การหรือการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูอยู่ในระดับน้อยที่สุด มีค่าเท่ากับ 1 คะแนน

แล้วนำค่าที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ตามแนวคิดของเบสต์ (Best) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 ถึง 5.00 หมายถึง วัฒนธรรมองค์การหรือการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 ถึง 4.49 หมายถึง วัฒนธรรมองค์การหรือการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 ถึง 3.49 หมายถึง วัฒนธรรมองค์การหรือการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 ถึง 2.49 หมายถึง วัฒนธรรมองค์การหรือการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.49 ถึง 1.00 หมายถึง วัฒนธรรมองค์การหรือการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์การและการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 9 ใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy}) ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) มีรายละเอียด ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.70 – 1.00 แสดงว่าความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์การและการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของสถานศึกษามีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.30 – 0.69 แสดงว่าความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์การและการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของสถานศึกษามีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.00 – 0.29 แสดงว่าความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์การและการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของสถานศึกษามีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์จากค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพตามแนวคิดของเบสต์ (Best) ผลปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวัฒนธรรมองค์การของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวม

(n = 56)

ด้านที่	วัฒนธรรมองค์การของสถานศึกษา (X_{tot})	$(\bar{X})$	S.D.	ค่าระดับ
1	เป้าหมายของสถานศึกษา (purpose) (X_1)	4.55	0.39	มากที่สุด
2	การเสริมสร้างพลังอำนาจ (Empowerment) (X_2)	4.51	0.50	มากที่สุด
3	กระบวนการในการตัดสินใจ (Decision making) (X_3)	4.42	0.51	มาก
4	ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของสถานศึกษา (Belonging) (X_4)	4.55	0.47	มากที่สุด
5	ความไว้วางใจและความเชื่อมั่น (Trust and confidence) (X_5)	4.52	0.43	มากที่สุด
6	ความเป็นเลิศ (Excellent) (X_6)	4.59	0.44	มากที่สุด
7	การยอมรับและการให้รางวัล (Recognition and reward) (X_7)	4.64	0.45	มากที่สุด
8	ความเอื้ออาทร (Caring) (X_8)	4.57	0.51	มากที่สุด
9	ความซื่อสัตย์สุจริต (Integrity) (X_9)	4.66	0.44	มากที่สุด
10	ความหลากหลาย (Diversity) (X_{10})	4.56	0.50	มากที่สุด
รวม		4.56	0.38	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า วัฒนธรรมองค์การของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.38) เมื่อพิจารณาสวนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า มีการกระจายของข้อมูลน้อย (S.D. = 0.38) แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 9 ด้าน โดยเรียงลำดับมัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ความซื่อสัตย์สุจริต (Integrity) ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.44) การยอมรับและการให้รางวัล (Recognition and reward) ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.45) ความเป็นเลิศ (Excellent) ($\bar{X} = 4.59$,

S.D. = 0.44) ความเอื้ออาทร (Caring) ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.51) ความหลากหลาย (Diversity) ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.50) เป้าหมายของสถานศึกษา (purpose) ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.39) ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของสถานศึกษา (Belonging) ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.47) ความไว้วางใจและความเชื่อมั่น (Trust and confidence) ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.43) การเสริมสร้างพลังอำนาจ (Empowerment) ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.50) อยู่ในระดับมาก จำนวน 1 ด้าน คือ กระบวนการในการตัดสินใจ (Decision making) ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.51)

ตารางที่ 2 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวม

(n = 56)

ด้านที่	การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู (Y _{tot})	($\bar{X}$)	S.D.	ค่าระดับ
1	มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ (Y ₁)	4.68	0.40	มากที่สุด
2	มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน (Y ₂)	4.76	0.37	มากที่สุด
3	มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ (Y ₃)	4.73	0.38	มากที่สุด
4	มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง (Y ₄)	4.64	0.40	มากที่สุด
5	มาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ (Y ₅)	4.62	0.43	มากที่สุด
6	มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน (Y ₆)	4.64	0.39	มากที่สุด
7	มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ (Y ₇)	4.62	0.34	มากที่สุด
8	มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน (Y ₈)	4.75	0.28	มากที่สุด
9	มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ (Y ₉)	4.76	0.31	มากที่สุด
10	มาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ (Y ₁₀)	4.64	0.37	มากที่สุด
11	มาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา (Y ₁₁)	4.66	0.34	มากที่สุด
12	มาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ (Y ₁₂)	4.62	0.33	มากที่สุด
รวม		4.68	0.25	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.68, S.D. = 0.25) เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า มีการกระจายของข้อมูลน้อย (S.D. = 0.25) แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงลำดับมัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ (Y₉) ($\bar{X}$ = 4.76, S.D. = 0.31) มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน (Y₂) ($\bar{X}$ = 4.76, S.D. = 0.37) มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน (Y₈) ($\bar{X}$ = 4.75, S.D. = 0.28) มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ (Y₃) ($\bar{X}$ = 4.73,

S.D. = 0.38) มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ (Y₁) ($\bar{X}$ = 4.68, S.D. = 0.40) มาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา (Y₁₁) ($\bar{X}$ = 4.66, S.D. = 0.34) มาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ (Y₁₀) ($\bar{X}$ = 4.64, S.D. = 0.37) มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน (Y₆) ($\bar{X}$ = 4.64, S.D. = 0.39) มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง (Y₄) ($\bar{X}$ = 4.64, S.D. = 0.40) มาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ (Y₁₂) ($\bar{X}$ = 4.62, S.D. = 0.33) มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ (Y₇) ($\bar{X}$ = 4.62, S.D. = 0.34) และมาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ (Y₅) ($\bar{X}$ = 4.62, S.D. = 0.43)

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมองค์กรของสถานศึกษา (X_{tot}) กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู (Y_{tot}) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9

(n = 56)

ตัวแปร	(Y ₁)	(Y ₂)	(Y ₃)	(Y ₄)	(Y ₅)	(Y ₆)	(Y ₇)	(Y ₈)	(Y ₉)	(Y ₁₀)	(Y ₁₁)	(Y ₁₂)	(Y _{tot})
(X ₁)	0.221* *	0.211* *	0.229*	0.221*	0.223*	0.202*	0.182**	0.240**	0.226**	0.216**	0.146*	0.158*	0.293**
(X ₂)	0.354* *	0.243* *	0.266*	0.281*	0.406*	0.405*	0.329**	0.251**	0.234**	0.082	0.206*	0.341**	0.394**
(X ₃)	0.354* *	0.248* *	0.280*	0.360*	0.485*	0.426*	0.311**	0.324**	0.261**	0.167**	0.190*	0.273**	0.431**
(X ₄)	0.481* *	0.377* *	0.370*	0.445*	0.585*	0.575*	0.404**	0.434**	0.215**	0.148**	0.276*	0.383**	0.553**
(X ₅)	0.607* *	0.529* *	0.485*	0.613*	0.693*	0.624*	0.490**	0.441**	0.249**	0.173**	0.330*	0.417**	0.676**
(X ₆)	0.536* *	0.496* *	0.497*	0.574*	0.739*	0.655*	0.422**	0.404**	0.173**	0.248**	0.414*	0.425**	0.676**
(X ₇)	0.604* *	0.611* *	0.622*	0.624*	0.673*	0.687*	0.385**	0.369**	0.061	0.184**	0.439*	0.409**	0.694**
(X ₈)	0.495* *	0.444* *	0.421*	0.498*	0.613*	0.572*	0.417**	0.376**	0.209**	0.223**	0.317*	0.414**	0.600**
(X ₉)	0.733* *	0.692* *	0.668*	0.750*	0.750*	0.818*	0.482**	0.452**	0.005	0.154**	0.524*	0.524**	0.794**
(X ₁₀)	0.581* *	0.522* *	0.500*	0.590*	0.676*	0.660*	0.416**	0.434**	0.106	0.127	0.393*	0.427**	0.654**
(X _{tot})	0.612* *	0.536* *	0.532*	0.610*	0.722*	0.695*	0.474**	0.459**	0.215**	0.210**	0.398*	0.467**	0.710**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า วัฒนธรรมองค์กรของสถานศึกษา (X_{tot}) มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู (Y_{tot}) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในระดับสูง ($r_{xy} = 0.710$) ในลักษณะคล้ายตามกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าวัฒนธรรมองค์กรของสถานศึกษา (X_{tot}) ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐาน

วิชาชีพครู (Y_{1-12}) รายด้านมีความสัมพันธ์กันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้านในลักษณะคล้ายตามกัน โดยเรียงลำดับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ดังนี้ มีความสัมพันธ์กับมาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพพออยู่เสมอ (Y_5) ($r_{xy} = 0.722$) มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน (Y_6) ($r_{xy} = 0.695$) มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติ

กิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ
(Y_1) ($r_{xy} = 0.612$)

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการวิจัย พบว่า วัฒนธรรมองค์กรของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ได้มีส่วนร่วมในเรื่องของการสร้างวัฒนธรรมองค์กรของสถานศึกษา โดยมีการตั้งเป้าหมายของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจนจากวิสัยทัศน์ของแต่ละโรงเรียน ได้ส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษา ได้เข้าร่วมการอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เปิดโอกาสให้บุคลากรในสถานศึกษานำเสนอข้อมูลต่าง ๆ เพื่อประกอบการตัดสินใจในสถานศึกษา จึงส่งผลให้บุคลากรในสถานศึกษามีความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของสถานศึกษา มีความไว้วางใจและความเชื่อมั่นซึ่งกันและกัน ทำให้บุคลากรในสถานศึกษามีความเอื้ออาทรซึ่งกันและกัน นอกจากนี้ยังมีการสร้างแรงจูงใจให้แก่บุคลากรในสถานศึกษาให้มีความรักในองค์กร การให้รางวัล สำหรับครูเพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับครูในการปฏิบัติงาน มีการส่งเสริมครูให้มีการจัดการเรียนการสอนที่มีแนวคิดและรูปแบบที่แตกต่างกัน พร้อมทั้งยังมุ่งเน้นในเรื่องความสุจริตในหน้าที่การทำงาน โดยที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ได้มีการศึกษาและจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริต สอดคล้องกับงานวิจัยของ นุชา สระสม วิจัยเรื่อง “ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมองค์กรแบบสร้างสรรค์ของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยพบว่า วัฒนธรรมองค์กรของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมเป็นวัฒนธรรมแบบสร้างสรรค์และอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 9 ด้าน ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต การยอมรับและการให้รางวัล ความเป็นเลิศ ความเอื้ออาทร ความหลากหลาย

เป้าหมายของสถานศึกษา ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของสถานศึกษา ความไว้วางใจและความเชื่อมั่น และการเสริมสร้างพลังอำนาจ ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ได้มีการประกาศเจตจำนงสุจริตในการบริหารงาน จนมีคำขวัญว่า สพม. 9 เสริมสร้างสังคม ไม่ทนต่อการทุจริต นอกจากนี้โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ยังมีการยอมรับในศักยภาพของบุคลากรแต่ละบุคคล มีการให้รางวัลเพื่อเป็นการยกย่องชมเชยบุคลากร และนักเรียนที่ประสบความสำเร็จด้านต่าง ๆ และยังมี ความมุ่งหวังให้โรงเรียนในสังกัดมีการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนอยู่เสมอ โดยการให้รางวัลโรงเรียนที่ได้คะแนนผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) มากกว่าระดับประเทศ เพื่อเป็นการกระตุ้นให้โรงเรียนพัฒนาคุณภาพของโรงเรียน และนักเรียน มีการจัดการอบรมที่หลากหลาย และได้ส่งเสริมให้ครูมีการจัดการเรียนการสอนที่มีรูปแบบ แนวคิดที่แตกต่างกัน เพื่อเพิ่มศักยภาพในการเรียนรู้ของนักเรียน อีกทั้งผู้บริหารโรงเรียนยังได้ให้ความสำคัญกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับโรงเรียน ในการพิจารณาเป้าหมายของโรงเรียน ทั้งยังเชื่อมั่นว่าบุคลากรทุกคนในโรงเรียน ปฏิบัติงานโดยเอาใจใส่รักนักเรียนอย่างดีที่สุด โดยการให้การยอมรับในความสามารถของบุคลากรทุกคน มีการเปิดโอกาสให้บุคลากรมีความเท่าเทียมกันในการเข้าถึงข้อมูลการสนับสนุนการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ เสวียน เสนงาม ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมโรงเรียนกับประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า วัฒนธรรมโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 2 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

2. จากผลการวิจัยที่พบว่า การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 มีการสนับสนุนโครงการพัฒนาครูรูปแบบครบวงจร ตามนโยบายของ สพฐ. ทำให้ครูได้มีการพัฒนาวิชาชีพครู

อยู่เสมอ และได้นำความรู้จากการอบรมมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยมุ่งให้นักเรียนได้ความรู้จากการจัดการเรียนการสอนที่เป็นไปตามแผนการจัดการเรียนการสอนที่ได้รับการพัฒนา และยังมีการสนับสนุนการสร้างสื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับเนื้อหาและศักยภาพของนักเรียนแต่ละบุคคล เพื่อให้ นักเรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้และมีความเข้าใจในเนื้อหาที่สอน อันจะส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น อีกทั้งยังได้เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เข้าร่วมแข่งขันในเวทีต่าง ๆ เพื่อให้ นักเรียนได้แสดงศักยภาพตามที่ตนเองถนัด ครูมีการปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนทั้งการแสดงออกด้านพฤติกรรม ด้านบุคลิกภาพทำให้นักเรียนเกิดความเลื่อมใสศรัทธา อีกทั้งครูมีความตระหนักและให้ความสำคัญต่อการพัฒนาสถานศึกษาและให้เห็นความสำคัญของชุมชนที่เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษาอีกด้วย จากที่กล่าวมาข้างต้นนี้ได้สอดคล้องกับงานวิจัยของชาติชาย ศรีจันทร์ดี ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู พ.ศ. 2556 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 3 ผลการวิจัยพบว่าการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพครู 2556 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพครู 2556 อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 1 ด้านคือ มาตรฐานการปฏิบัติตน (จรรยาบรรณของวิชาชีพ) และอยู่ในระดับมากจำนวน 2 ด้าน เรียงจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ มาตรฐานการปฏิบัติงานและมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ และบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพครู 2556 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 3 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ที่มีค่าเฉลี่ยเลขคณิตสูง 3 อันดับแรก ได้แก่ มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน และมาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน โดยมีการติดตามนิเทศการ

สอนของครูทุกภาคเรียน เพื่อให้ได้การสอนที่มีประสิทธิภาพและคำนึงผลที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียน และยังมี การมุ่งเน้นให้ครูปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทำให้ผู้เรียนเลื่อมใส ศรัทธา และที่สำคัญจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านคุณธรรม และจริยธรรม เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพรรณิดา นาคะผิว ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยการเปลี่ยนแปลงองค์การกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่าการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ด้านความร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์ ด้านตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน ด้านสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ ด้านการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ ด้านพัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง ด้านพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ และด้านรายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบและสอดคล้องกับงานวิจัยของจิระประภา อวิรุทธพณิชยศึกษาแนวทางการส่งเสริมการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานอยู่ในระดับสูง มาตรฐานค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนและมาตรฐานที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างเสมอ

3. ผลการวิจัยพบว่าวัฒนธรรมองค์การมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อยู่ในระดับสูง ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ที่คล้ายตามกัน ทั้งนี้เนื่องจากสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 มุ่งเน้นในเรื่องของความซื่อสัตย์สุจริต

ในองค์กร โดยมีการส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาปฏิบัติตนด้วยความสุจริต ปฏิบัติตนโดยยึดถือคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ มุ่งมั่นและทุ่มเทในงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ อีกทั้งยังมีการส่งเสริมการร่วมมือกับคนในชุมชน โดยมีการรับฟังความคิดเห็นจากบุคคลในชุมชน โดยการจัดประชุมผู้ปกครองเพื่อให้ผู้ปกครองและครูได้มีการพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาวดี ลำเจียกมงคล ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมโรงเรียนกับการบริหารโรงเรียนในสังกัดเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า วัฒนธรรมโรงเรียนกับการบริหารโรงเรียนในสังกัดเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่น 1 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์ในลักษณะคล้ายตามกัน โดยเมื่อพิจารณาทางด้านพบว่าวัฒนธรรมโรงเรียนในสังกัดเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเป็นไปในเชิงบวกสูงทุกคู่กับการบริหารโรงเรียน

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าความซื่อสัตย์สุจริต (Integrity) มีความสัมพันธ์กับมาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน อยู่ในระดับสูงเป็นคู่อันดับแรก ทั้งนี้เนื่องจากได้ส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาปฏิบัติตนด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ดังจะเห็นได้จากการที่มีการศึกษาและจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และโรงเรียนก็ยังคงมีการสนับสนุนให้บุคลากรปฏิบัติตนให้อยู่ในวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ นอกจากนี้บุคลากรยังมีความมุ่งมั่นทุ่มเทและพัฒนางานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่ มีความรับผิดชอบในการดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายให้ประสบผลสำเร็จ ส่งผลให้บุคลากรสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการแสวงหาความรู้ และเน้นการสร้างค่านิยมและนิสัยการปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองเป็นผู้ใฝ่รู้ใฝ่เรียนอย่างยั่งยืน สามารถสรุปองค์ความรู้ทั้งหลายจากประสบการณ์จริง สอดคล้องกับงานวิจัยของเบญจมาภรณ์ เครือสุวรรณ ได้ศึกษาวัฒนธรรมองค์การของโรงเรียนกับคุณภาพชีวิตในการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า วัฒนธรรมองค์การของโรงเรียนกับคุณภาพชีวิตในการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และวัฒนธรรมองค์การของโรงเรียนกับคุณภาพชีวิตในการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 1 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีความสัมพันธ์กันสูงในลักษณะคล้ายตามกัน

ข้อเสนอแนะของการวิจัย

1. จากการศึกษาเรื่อง วัฒนธรรมองค์การของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 พบว่าด้านกระบวนการในการตัดสินใจ (Decision making) มีค่าสัมประสิทธิ์คูณคูณอยู่ลำดับสุดท้าย ดังนั้นโรงเรียนควรให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจดำเนินงานต่าง ๆ ของโรงเรียนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ผู้บริหารควรให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการตัดสินใจในด้านต่าง ๆ ให้มากยิ่งขึ้น เพื่อที่จะทำให้อุทิศทางการศึกษา รู้สึกเป็นส่วนหนึ่งในองค์การมากยิ่งขึ้น

2. จากการศึกษาพบว่าการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 มาตรฐานที่ 5 การพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ มีค่าสัมประสิทธิ์คูณคูณเป็นลำดับสุดท้าย ดังนั้นสถานศึกษาควรจะสนับสนุนด้านวัสดุ อุปกรณ์ที่ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการเพื่อที่จะทำให้อุทิศทางการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

3. จากการศึกษาพบว่าวัฒนธรรมองค์การของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู แบบคล้ายตามกัน ดังนั้น ผู้บริหารควรให้ความสำคัญของวัฒนธรรมองค์การโดยเน้น เรื่อง ความซื่อสัตย์ ความไว้วางใจ การมุ่งมั่นความเป็นเลิศ จะทำให้การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูเพิ่มสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับวัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสังกัดอื่น

2. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู

เอกสารอ้างอิง

- เครซี่ และมอร์แกน, อังถึงโน วาโร เฟ็งสวัสตี. (2553). **สถิติประยุกต์สำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์**. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- จตุพร วิริยานุภาพ. (2560). “วัฒนธรรมองค์การกับการบริหารงานบุคคลของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1.” วารสารการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร, ฉบับที่ 1 (กรกฎาคม – ธันวาคม) : 114
- จิระประภา อวิรุทธพาณิชย์. (2557). “แนวทางการส่งเสริมการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1.” วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- เจษฎา นกน้อยและคณะ. (2552). **นวัตกรรมการจัดการความรู้และการสร้างองค์กรแห่งการเรียนรู้. กรุงเทพฯ, สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.**
- ชาติชาย ศรีจันทร์ดี. (2556). “บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพครู พ.ศ.2556.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2537). **เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย**. พิมพ์ครั้งที่ 6, กรุงเทพฯ, ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธัญญรัตน์ ฟุ้งศิลปะชัยพร. (2551). “การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูในโรงเรียนประถมศึกษา.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- ธนภัทร วงศ์อาษา. (2557). “การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูตามความคาดหวังของครู ผู้ปกครอง และนักเรียนโรงเรียนวังจันทร์วิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธนภรณ์ เข้มทอง. (2554). “วัฒนธรรมโรงเรียนที่ส่งผลต่อองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2.” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศศิธร ยติรัตนกัญญา. (2559). “วัฒนธรรมองค์การกับสมรรถนะหลักในการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุนสังกัดสำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์”, วารสารการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร, ฉบับที่ 1 (กรกฎาคม – ธันวาคม) : 134
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2558). **มาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ**. กรุงเทพมหานคร, พี.เอ.ลิฟวิ่ง.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2558). **โครงการปฏิรูปการเรียนรู้สู่ผู้เรียน (พ.ศ.2557 - 2560)**. กรุงเทพมหานคร, 21 เซ็นจูรี่.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, (2549). **คู่มือการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร, โรงพิมพ์ คุรุสภา.
- สุภาวดี ลำเจียกมงคล. (2554). “วัฒนธรรมโรงเรียนกับการบริหารโรงเรียนในสังกัดเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1.” วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เสวียน เสนงาม, (2552). “ความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมโรงเรียนกับประสิทธิภาพโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สกลนคร เขต 2.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสกลนคร.

- Best John W. (1978). **Research in Education**. 3rd ed. New Jersey, Prentice-Hall,Int.
- Cronbach Lee J. (1974). **Essentials of Psychological Testing**. 3rd ed. New York, Haer & Row Publishers.
- Donovan Francis Downer, (1989). “A Comparison of the Attitude of Five Sub-Public in Newfoundland Concerning the Factors and Definitions of Effective School.” **Dissertation International 25** (September 1989)
- Patterson Jerry L., Stewart Purkey and Jackson V. Parker. (1986). “**Guiding Beliefs of Our School District.**” In **Productive School Systems for a Nonrational World**. New York, Magraw-Hill Book Company.
- Robbin S.P. (1997). **Essentials of organizational behavior**. 5 ed. Upper Saddle, Jersey, Prentice- Hall Internationa